

ת"פ 51925/12/13 - מדינת ישראל נגד סרגיי קוסולפוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 51925-12-13 מדינת ישראל נ' קוסולפוב

בפני כב' השופט ד"ר שאול אבינור

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד נאווה זרנגר

המאשימה

נגד

סרגיי קוסולפוב

ע"י ב"כ עו"ד אדווה ויצמן

הנאשם

הכרעת דין

1. כמצוות הוראות סעיף 182 סיפא לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, אני מודיע, בפתח הכרעת הדין, כי החלטתי לזכות את הנאשם.

א. רקע כללי וגדר המחלוקת בין הצדדים:

2. על פי האמור בעובדות כתב האישום, ביום 17.5.13 בשעה 17:23, בפינת הרחובות בן-יהודה ובן-גוריון בתל-אביב, רכב הנאשם על קטנוע מ.ר. 11-355-13 (להלן - הקטנוע), כשהוא מרכיב מאחור אחרת, שזהותה אינה ידועה למאשימה. הנאשם רכב על הקטנוע כשארץ בידיו רישיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, וכשארץ על שימוש באותו הרכב פוליסה בת תוקף. השוטר דניאל פבלובסקי, שהיה בניידת משטרתית, כרז לנאשם ודרש ממנו לעצור. ואולם, הנאשם לא עצר אלא ברח, כשהוא מזגזג בין כלי רכב ונוהג בניגוד לכללי התעבורה, לרבות בדרך של עליה על מדרכות. בפינת הרחובות ארלוזורוב ותש"ח השליך הנאשם את הקסדה, שחבש לראשו, על הניידת. הקסדה פגעה בשמשה הקדמית של הניידת וגרמה לשפשופים במראה השמאלית שלה.

3. הנאשם הואשם אפוא, בכתב האישום, בביצוע העבירות של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי הוראות סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), חבלה במזיד ברכב, לפי הוראות סעיף 413 לחוק העונשין, וכן בעבירות נלוות של נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, לפי הוראות סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] וסעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970.

4. בתשובתו לאישום כפר הנאשם בעובדות כתב האישום. לגרסתו, הוא לא רכב על הקטנוע

עמוד 1

בזמנים הרלוואנטיים ולא עשה את המיוחס לו בכתב האישום. על רקע זה הסכימה ב"כ הנאשם להגשת כל חומר הראיות בתיק ללא שמיעת העדים, למעט השוטר פבלובסקי, שזיהויו של הנאשם כמבצע העבירות נשען על עדותו.

ב. עיקר פרשת התביעה:

5. בנסיבות האמורות העיד מטעם המאשימה השוטר פבלובסקי בלבד, אשר כאמור זיהה את הנאשם ואף ביצע, בשלב מאוחר יותר, את מעצרו (ר' הדוחות ת/1 ות/2 ודו"ח המעצר, מיום 18.5.13, ת/3). יתר הראיות הרלוואנטיות הוגשו בהסכמה, והן כוללות את דו"ח הפעולה שערך השוטר אלירז אושרי (ת/4), הודעת הנאשם (ת/5), דו"ח הקצין הממונה (ת/6) ופלט מחשב אודות פרטי הקטנוע ובעלות הנאשם בו (ת/7).

6. העדות המרכזית בתיק הינה עדותו של השוטר פבלובסקי. בדו"ח הפעולה שערך תיאר השוטר פבלובסקי את השתלשלות האירועים ביום 17.5.13, עת היה במשמרת בילוש בניידת, יחד עם השוטר אושרי, כלהלן:

במהלך משמרת בילוש בניידת משטרתית לבנה... התקבל דיווח מס' 140 במהלכו דווח על קטנוע ל"ז JOYRIDE 150 11-355-13 עליו רכוב גבר חבוש קסדה בורדו שלושה רבעים, ז'קט בצבע ירוק, ג'ינס, בעל מבנה גוף רזה שיער שחור וזקן, ונוסעת חובשת קסדה אפורה, שיער בלונדיני, ואף סולד, רזה, שניהם ממוצא רוסי ולובשים תיקים אשר נראים עמוסים על גבם. הצוות הגיב לאירוע ובהיותי על רח' בן יהודה פ' בן גוריון ת"א זיהיתי את הקטנוע הנ"ל ועליו הרוכבים ע"פ התיאור הנ"ל. נראו מזגזגים בין ניידות משטרה ונמלטים לכיוון צפון עד הגעתם לרח' ארלזורוב שם פנו לכיוון מערב ואני אחריהם כאשר אני מדווח את הנעשה בקשר וכן מפעיל אמצעי זיהוי משטרתיים ומשלב זה ועד סוף האירוע מכריז במערכת הכריזה לקטנוע לעצור ולחדול מיד מנסיעתו. במהלך הנסיעה אני שומר על קשר עין רציף עם הקטנוע במהלכו נראה הקטנוע נוסע במהירות בין 70-90 קמ"ש בשטח עירוני וכן בשלבים של הנסיעה נסע בניגוד לתנועה ועל מדרכות תוך כדי שהוא מסכן רכבים הבאים ממול ועוברי אורח וחלף רמזורים אדומים לכל אורך נתיב ההימלטות, במהלך הנסיעה על רח' ארלזורוב פ' תש"ח ת"א נסעתי בצמוד לקטנוע במרחק הפחות ממטר וצעקתי לרוכב לעצור אך זה הוריד את הקסדה הבורדו מראשו, הסתובב לכיווני והשליך אותה על הניידת בשמשה הקדמית והמשיך בנסיעה כאשר אינו חובש קסדה. בהגיעי לאזור מתחם הבורסה ר"ג אבד קשר עין עם הקטנוע ורוכביו, במהלך סריקות לא אותרו הנ"ל. לאחר בדיקה במערכת המודיעינית הוברר כי הקטנוע המדובר רשום ע"ש בחור בשם סרגיי קוסולפוב ת"ז 317563187 רח' פינסקר 54, ת"א, וכן תמונה של בעל הקטנוע, אותו זיהיתי בוודאות כחשוד אשר רכב על הקטנוע הנמלט וזאת לאחר שהשליך קסדה על הניידת זיהיתי את פניו מלפנים ומהצד לכל אורך הנסיעה, כמו כן במהלך סריקות לא אותרה הקסדה. לאחר מכן נסעתי לכתובת של החשוד שם זיהיתי כי מתגורר בדירת הגג בבניין והיא הדירה הימנית כאשר עולים במדרגות לקומה העליונה ביותר. דפקתי על הדלת ללא מענה, בסריקות סביב הכתובת לא אותר הקטנוע. בסיום עזבתי את המקום להמשך פעילות שגרתית... (ר' בדו"ח ת/1. ההדגשות הוספו. על פי האמור בדו"ח האירוע אירע ביום 17.5.13 בשעה 05:23).

7. בהמשך היום, בשעת לילה מאוחרת (בשעה 23:20), נשלח השוטר פבלובסקי, יחד עם השוטר אושרי ושוטרים נוספים, לעצור את הנאשם. וכך תיאר השוטר פבלובסקי את נסיבות ביצוע המעצר:

...בהמשך לדוחותיי מתאריך היום לגבי אירוע מוקד מס' 140 הימלטות קטנוע... ועליו החשוד (כאן מופיעים פרטי הנאשם - ש.א.)... אשר זוהה בוודאות ע"פ בדיקת מודיעין. הגעתי לכתובת ברח' פינסקר 54, לאתר את החשוד הנ"ל. בהגיעי לכתובת דפקתי על דלת הדירה וזאת ללא מענה. בתשאול שכנים הוברר כי החשוד עובד בפיצוצייה סמוכה למקום, לפיכך הגעתי לכתובת ברח' 61, ת"א ובמקום פיצוצייה, נכנסתי לכתובת ומאחורי הדלפק זיהיתי את החשוד המדובר, והוא החשוד אשר רכב על הקטנוע באירוע המדובר. הזדהיתי כשוטר ע"י תמ"מ ומיד הודעתי לו כי הינו עצור בגין היזק לרכוש במזיד, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, סיכון אדם בנתיב תחבורה בהנחת דבר והיותו ד"ח. לשאלתי היכן נמצאים חפציו זה הצביע על שולחן הדלפק על מפתחות קטנוע אשר היו על הדלפק ועל ת"ז אשר ע"פ זוהה שנית כחשוד הנ"ל. לשאלתי מהן המפתחות של הקטנוע זה ענה "הקטנוע שלי". לשאלתי מה הל"ז של הקטנוע זה אמר "1135515", מפתחות הקטנוע נתפסו וכן רישיון הקטנוע. לשאלתי היכן מתגורר אמר כי גר ברח' פינסקר 54, ת"א, לשאלתי היכן מפתחות הבית זה אמר "אני לא זוכר, נראה לי אבדתי", על העצור בוצע חיפוש במהלכו לא נתפס דבר. לאחר מכן התקשרתי לבעל הפיצוצייה וזה הגיע לאחר מס' דקות, בפניו הזדהיתי כשוטר ע"י תמ"מ וזה זוהה ע"פ ת"ז... לשאלתי אם יש לו התנגדות לחיפוש בפיצוצייה זה אמר כי אין כל התנגדות לפיכך ביצעתי חיפוש במקום... במהלך החיפוש לא נתפס דבר. בסיום החיפוש בעקבות תשאול בעל המקום התקשרתי לבחור בשם דוד אילן... וזה אמר כי ברשותו יש מפתח של הכתובת וזאת כי ישן אצל העצור לסירוגין. לאחר מס' דקות הגיע אילן למקום ואני הזדהיתי בפניו כשוטר ע"י תמ"מ וזה הזדהה ע"י ת"ז והגיש לי מפתח...

בשעה 00:45 לערך חבר אלי סמ"ר אושרי יחד עם העצור. הצגתי בפני העצור את המפתח ושאלתי האם זה המפתח של דירתו זה אמר "כן", לשאלתי מדוע לא אמר לפני כן היכן המפתח זה לא ענה. הובלתי את העצור יחד עם הצוות אל דלת הדירה בפינסקר 54, ת"א, לשאלתי את העצור האם יש לו התנגדות לחיפוש בדירה והאם רוצה עדים זה אמר "אין לי שום בעיה, לא תמצאו כלום, לא רוצה שאף אחד יראה"... במהלך החיפוש נתפסו... 8 קפסולות ובתוכן חומר החשוד כסם מסוכן "חגיגת"... (ר' בדו"ח ת/2. ההדגשה הוספה).

8. בעדותו לפני נחקר השוטר פבלובסקי, במסגרת חקירתו הנגדית, אודות שעת האירוע, הליך הזיהוי של הנאשם והעובדה שדווקא הוא (השוטר פבלובסקי) - שזיהה את הנאשם - הוא זה שנשלח לבצע את מעצרו של הנאשם. השוטר פבלובסקי השיב כלהלן:

ש: מדובר על מצב שחשוך.
ת: כשהאירוע החל היה... אור.
ש: אתה זוכר את זה עכשיו שהיה אור.
ת: כן.
ש: בשטח לא תפסת אותו באותו רגע.

- ת: נכון.
- ש: אתה כותב לאחר בדיקה במערכת המודיעין, הוברר שם בעל הקטנוע. לפי מספר הקטנוע.
- ת: נכון.
- ש: ואתה מזהה שהוא הוריד את הקסדה תוך כדי האירוע וזיהיתי
- ת: באותה הדקה שראיתי את אותו חשוד, שהוא הסתובב וזרק את הקסדה לא זיהיתי אותו באותו רגע כחשוד זה, לא הכרתי אותו לפני, כאשר הסתכלתי במערכת הפנים שהופיעו מולי בצג אלו אותם הפנים שהסתובבו אלי בזמן האירוע.
- ש: ...האם זה נוהל שגרתי שכאשר אתה מעלה את שם האדם יחד עם התמונה שלו, זה מצב רגיל.
- ת: מתוך האירוע ראיתי את מס' הקטנוע. אחרי שהאירוע נגמר ואותו חשוד נמלט מן הזירה מבלי שתפסו אותו היה את מס' הקטנוע שזיהיתי באופן וודאי. כנוהל, יש מעלי שרשרת פיקוד, זו מעודכנת לגבי אותו אירוע וכל פעולה שאני אבצע מתוך היותי שוטר.
- ש: אין לך שיקול דעת לבצע פעולות.
- ת: הכל באישור הממונים עלי. בעקבות אותו אירוע רשמתי את מס' הקטנוע במערכת המשטרתית כאשר אני רושם את מספר הקטנוע, במקרה הזה ספציפית מופיעות הפנים של הבן אדם, לעניות דעתי אם רואים את הפנים של האדם במערכת, רואים עבר פלילי. העובדה שהופיעו הפנים מולי וזה הבן אדם שזיהיתי שהיה מולי.
- ...
- ש: כאשר אתה מקליד עולה תמונה.
- ת: לא תמיד. לעניות דעתי, כאשר מקישים, יש תמונה של האדם במערכת המשטרתית, לא תמיד.
- ש: ואז אתה ביום 18.5. יום למחרת אתה הולך לבצע את המעצר (למעשה מעצר הנאשם בוצע בסמוך לחצות ביום 17.5.13 - ש.א.).
- ת: נכון.
- ש: זה בהוראת ממונים שלך לתת לך דווקא לבצע את המעצר.
- ת: יצא במקרה שאחרי אותה משמרת שעבדתי, יצא שעבדתי במשמרת יום שאחרי, זה יכל להיות שוטר אחר (ר' בפרוטוקול, עמ' 8 שורה 26 ואילך. ההדגשות הוספו).
9. השוטר אושרי ליווה את הנאשם, לאחר מעצרו, לכתובת ברמת-גן, בה טען הנאשם כי החנה את הקטנוע. את פרטי הדברים ציין השוטר אושרי בדו"ח שערך - אשר הוגש בהסכמה - כלהלן:

בהמשך לדוחותיו של רס"ל דניאל פבלובסקי, קיבלתי את החשוד קוסולפוב סרגיי... להביאו אל ז'בוטינסקי 151 בר"ג על מנת לזהות את הקטנוע של הנ"ל אשר לפי החשד זהו אותו קטנוע אשר ביצע יום קודם עבירה (לציין כי החשוד הודיע לצוות שהקטנוע נמצא בכתובת הנ"ל), הגעתי אל הכתובת הנ"ל והתחלתי בסריקות אחר הקטנוע, משלא הבחנתי בקטנוע וללא תוצאות בסריקות, שאלתי את החשוד הנ"ל היכן מתגוררת חברתו וזה ענה לי כי הינה מתגוררת ברחוב הזוהר... הגעתי אל הכתובת הנ"ל על מנת לאתר את חברתו של החשוד שלפי החשד בזמן העבירה היתה איתו... את הדלת פתח אדם בן 50 לערך... הסברתי לנ"ל כי אני מחפש את בתו וזה ענה לי כי היא אינה בבית... ביקשתי מהנ"ל אם הוא יכול להראות לי תמונה של בתו וזה הוציא לי את מכשיר הטל"ס שברשותו והראה לי אותה על צג המסך, לפיכך זיהיתי כי זו אינה החשודה המדוברת באירוע מס' 140 בתאריך 17.5.13... (ר' בדו"ח ת/4).

10. חקירתו של הנאשם נערכה ביום 18.5.13, החל בשעה 04:25. בתחילת החקירה הודע לנאשם כי הוא חשוד בביצוע העבירות של סיכון אדם בנתיב תחבורה, נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, היזק לרכוש, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו וכן בהחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית (בגין החזקת 8 הקפסולות החשודות כסם מסוג "חגיגת").

11. בחקירתו הודה הנאשם בהחזקת הקטנוע אך טען כי אינו רוכב עליו, ובהמשך הדברים הוסיף, לשאלה מדוע רכש קטנוע כשאינו רישיון נהיגה: "יש לי 2 ספרים לתיאוריה ויש לי תור ל(ט)סט, קניתי אותו לפני הזמן לשפר אותו" (ר' בהודעה ת/5, שורה 101). הנאשם שב והכחיש כל מעורבות בביצוע העבירות שבהן הואשם בכתב האישום. לדבריו, הוא רכש את הקטנוע ימים ספורים לפני האירועים דנא, ומאז רכישתו החנה אותו בסמוך למגורי משפחתו ברח' ז'בוטינסקי 151 ברמת-גן, למרות שהוא מתגורר ברח' פינסקר 54 בתל-אביב, וזאת מחשש שיפגעו בו. בנסיבות אלה טען הנאשם כי הקטנוע נגנב, אך הוסיף כי בזמן אמת לא ידע על כך - משום שמקום מגוריו הוא בתל-אביב - ועל כן לא הגיש תלונה על הגניבה.

12. החוקר הטיח בנאשם כי הוא זה שרכב על הקטנוע בזמן האירועים מושא כתב האישום, אך הנאשם עמד על גרסתו המכחישה; כלהלן:

ש. אתמול סמוך לשעה 5:00 אתה רכבת על הקטנוע שלך

ת. לא

ש. מי רכב על הקטנוע

ת. מי שגנב לי אותו

ש. מתי נגנב לך הקטנוע

ת. אני לא יודע אני כבר כמה ימים לא יוצא מהרכוש המזדיין הזה

ש. אתמול נערך מרדף אחרי הקטנוע שלך כאשר אתה רוכב עליו מה יש לך להגיד

ת. לא, אני אמרתי לך שלא, נגנב לי הקטנוע

ש. אתה דיווחת למשטרה שנגנב לך הקטנוע

ת. לא, כי לא הייתי באזור עדיין ולא הודיעו לי

- ש. מדוחות השוטר עולה כי אתה במהלך הרכיבה שלך על הקטנוע ברחת מהשוטרים ואף זרקת על הניידת קסדה מה יש לך להגיד על כך
- ת. אני גנבו לי את האופנוע זהו
- ש. השוטר מזהה אותך כמי שרכב על הקטנוע וזאת לאחר שאתה הורדת את הקסדה וזרקת אותה על הניידת, מה יש לך להגיד
- ת. שיגיד מה שבא לו זה לא אני, אני יודע שזה לא אני שיעשה מה שבא לו
- ש. כתוצאה מכך שאתה זרקת קסדה על הניידת גרמת לשפשופים ברכב מה יש לך להגיד
- ת. זה לא אני, זה האופנוע שלי אני לא יודע מה נעשה בו ואני לא יודע למה אתם מחזיקים אותי פה כבר כמה שעות (ר' בהודעה ת/5, שורה 37 ואילך).
13. עוד הוגש בהסכמה, כאמור, פלט מחשב אודות פרטי הקטנוע ובעלות הנאשם בו (ת/7). על פי האמור בפלט, הנאשם נרשם כבעלים של הקטנוע החל מיום 9.5.13, דהיינו: זמן קצר לפני האירועים מושא כתב האישום (שאירעו ביום 17.5.13).

ג. עיקר פרשת ההגנה:

14. מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו בלבד. הנאשם חזר, במסגרת חקירתו הראשית, על גרסתו במשטרה, כלהלן:
- ש: לגבי אירוע מיום 17.5.13 אותו אירוע שטוענים שעם האופנוע שלך נסעת ללא רישיון וללא פוליסה, ובזיגוג, הורדת את הקסדה ודרכת על הרכב המשטרתי. אתה שמעת את אותו שוטר שזיהה אותך.
- ת: אני אסביר. קניתי אופנוע, בשביל לשפר אותו, לתקן אותו, עוד לא היה לי רישיון. רק התחלתי ללמוד תיאוריה, היו לי שני ספרי לימוד חדשים שקיבלתי, הייתי גר באותה תקופה ברח' פינסקר בתל אביב, הייתי עובד בפיצוצייה, היתה לי סבתא שמתגוררת בז'בוטינסקי 151 ברמת גן ליד בגט מור, הוא עמד שם, מסביב לבית שמתי את האופנוע, לא אני נהגתי. אני אפילו לא ידעתי שהוא נגנב לי, לא ידעתי מזה, הם אומרים לי למה לא דיווחת על האופנוע שנגנב, איך אדע לדווח כי לא ידעתי מזה, אם הייתי יודע הייתי מדווח. וגם אם הייתי עושה את המרדף הזה, הייתי רוצה, הייתי מדווח גם נכון?... (ר' בפרוטוקול, עמ' 11, שורה 7 ואילך).
15. גם במסגרת חקירתו הנגדית חזר הנאשם ועמד על גרסתו (ר' בפרוטוקול, עמ' 12-13). הנאשם שב והסביר כי לא ידע על גניבת הקטנוע משום שהקטנוע חנה ליד בית סבו וסבתו ברמת-גן, וטען כי למד על דבר הגניבה רק מתוך חקירתו. באשר לעובדה שזוהה על ידי השוטר פבלובסקי טען הנאשם כי ייתכן שיש אדם הדומה לו, ואף הוסיף וטען כי הקטנוע נתפס על ידי המשטרה בירושלים, אצל אדם

אחר, והמשטרה פנתה אליו (דהיינו אל הנאשם) עקב כך.

16. לקראת תום חקירתו הנגדית של הנאשם הטיחה בו התובעת כי פרטי החשוד במעשה תואמים לחלוטין את פרטיו. ואולם, הנאשם עמד על הכחשתו; כלהלן:

ש: האופנוע רשום על שמך, (ה) שוטר בדו"ח הפעולה (מציין) מבנה גוף רזה, שיער שחור זקן (כאמור בדו"ח ת/1, ר' בפסקה 6 דלעיל).

ת: אין הרבה כאלה!?

ש: אין שום אינדיקציה שהוא נגנב. מדובר באותם פרטים שתואמים לשלך, איך אתה מסביר את זה.

ת: לא. הוא לא צודק. אולי הוא צודק, אבל זה לא אני. מישהו דומה (ר' בפרוטוקול, עמ' 13 שורה 19 ואילך).

17. נוכח טענת הנאשם כי הקטנוע נתפס על ידי המשטרה בירושלים, ביקשה ב"כ הנאשם, במסגרת סיכומיה, שייערך בירור בעניין טענה זו. ב"כ המאשימה ערכה את הבירור הנדרש, ועל פי ההודעה שהגישה לתיק בית המשפט (ר' במסגרת בקשה מס' 3) מסתבר כי הקטנוע אמנם נתפס בירושלים לאחר כחודשיים ימים, ביום 17.7.13, בחזקתו של פלוני מר מחמד עליאן.

18. ב"כ המאשימה גם צירפה את הודעתו של מר עליאן, שנחקר באזהרה, בחשד להחזקת נכס חשוד כגנוב, בכך שהחזיק את הקטנוע. כעולה מהודעה זו, מר עליאן הכחיש היכרות עם הנאשם וטען כי קיבל את הקטנוע מאדם אחר, בשם "יוסי". מר עליאן הודה שקיבל את הקטנוע ללא מפתח, אך טען כי אותו יוסי ביקש ממנו שיתקין סוויץ' בקטנוע. עוד צירפה ב"כ המאשימה מזכר של חוקר מתחנת ציון, בו ציין החוקר כי ביום 28.1.14 יצר קשר עם הנאשם בקשר לקטנוע שנתפס, אך הלה טען כי זה מאוד מורכב ומסובך בעבורו להגיע לירושלים.

19. לבסוף יש לציין כי מטעם ההגנה הוגשה גם הודעתה של גב' אקופשווילי (ר' נ/1), שהנאשם טען בחקירתו במשטרה שהינה חברתו, הגם שהוסיף כי לא היתה עמו בקשר כעשרה ימים עובר לאירועים מושא כתב האישום (ר' בהודעת הנאשם ת/5, שורה 68 ואילך). בסיפא להודעת גב' אקופשווילי ציין החוקר "הנחקרת לא דומה כלל וכלל לתיאור שנמסר על ידי הבלש שרדף אחרי החשוד" (ר' נ/1, שורה 10).

ד. דין והכרעה:

20. עסקינן במקרה בו הסוגיה היחידה, הטעונה הכרעה שיפוטית, הינה סוגיית זיהויו של הנאשם כמבצע העבירות בהן הואשם בכתב האישום. ב"כ הנאשם, שניהלה את הגנת הנאשם בצורה ממוקדת ועניינית, לא חלקה ראיות המאשימה בעניין קרות האירוע המתואר בכתב האישום, ולמעשה אף לא על מהימנותו של השוטר פבלובסקי, אלא מיקדה את הגנת הנאשם בטענתה כי - בהתחשב במכלול נסיבות המקרה דנא - לא ניתן לקבוע, מעבר לספק סביר, שהנאשם הוא זה שביצע את העבירות. לשיטת ב"כ הנאשם, בנסיבות המקרה דנא, גרסת הנאשם, שנמסרה מיד עם תפיסתו, הינה גרסה הגיונית ואמינה, ויש לקבלה.

21. נדרשים אנו אפוא, במקרה זה, לדיון בסוגיית הזיהוי. יחד עם זאת, ראוי לציין כבר עתה, כי עדותו עמוד 7

של השוטר פבלובסקי היתה עדות יחידה, שלא הובאה כל ראייה העשויה לתמוך בה. כך, למשל, הקסדה שהשליך החשוד במהלך המרדף לא נמצאה, וממילא לא נמצאה עליה כל ראייה פורנזית, כגון טביעת אצבע או דגימת DNA, העשויה לקשור את הנאשם לביצוע העבירות. בנוסף - ולא פחות חשוב - השוטר פבלובסקי זיהה את הנאשם כמבצע העבירות רק לאחר שנחשף לתמונה יחידה של הנאשם, מתוך המערכת המודיעינית של המשטרה, תמונה שממנה למד כי הנאשם הוא הבעלים של הקטנוע.

(1) עדות זיהוי והחשש ל"זיהומה" על ידי צפייה מוקדמת בתמונת החשוד:

22. עדות זיהוי, דהיינו: עדות של עד ראייה לעבירה שבוצעה אודות זהות מבצע העבירה - בין שמדובר בעד שהוא קרבן העבירה ובין שמדובר בעד שהוא צד שלישי - הינה על פני הדברים עדות רבת עוצמה, שהרי מדובר בעדות ישירה ומפלילה של עד ראייה למעשים עצמם. יחד עם זאת המחקר המדעי, כמו גם הניסיון השיפוטי המצטבר, מלמדים שכאשר אין היכרות מוקדמת בין העד המזהה לבין מבצע העבירה, מדובר בסוג של עדות החשוף לחשש ממשי בדבר טעות בזיהוי. ודוק: גם כאשר מדובר בעד תם לב ומהימן, המאמין לחלוטין בזיהוי שעשה, עדיין ייתכן שהעד יטעה בזיהוי מבצע העבירה. וכמעט אין צריך לומר שכאשר מדובר בעד מהימן וטועה - להבדיל מעד המעיד דבר שקר ביודעין - האפשרות לחשיפת טעותו במהלך חקירתו הנגדית הינה מצומצמת עד מאוד.

23. קולמוסים רבים נשברו במסגרת דיונים אודות סוגיית המשקל שיש ליתן לעדות זיהוי, ואין צורך לסקור את הדברים כאן. יחד עם זאת יש לציין כי מדובר בסוגייה שנערכו לגביה, בעיקר בארה"ב, מחקרים מדעיים רבים, אשר אוששו את החשש השיפוטי בדבר האפשרות לטעויות בזיהוי והצורך, עקב כך, בקיום קפדני של פרוצדורות אשר יבטיחו מזעור של סיכויי הטעות (לסקירת הספרות המחקרית ולדיון מקיף ד' מנשה ור' עאסי, "טעות בזיהוי חזותי של חשודים: הזמנה למחקר ורפורמה", **משפטים** ל"ה (תשס"ה) 205; ע"פ 10360/03 **שדיד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (2006)).

24. לא כאן המקום לערוך דיון מקיף בשאלת הפרוצדורות שיש לנקוט כאמור על מנת למנוע השפעות פסולות, מודעות ובלתי מודעות, על הליך זיהוי על ידי עד ראייה, שכן ענייננו כאן מצומצם להליך שבו העד המזהה נחשף, עובר לביצוע הליך הזיהוי עצמו, לתמונה של החשוד בדבר עבירה. הליך זיהוי כזה, בו מוצגת לעד הראייה תמונה יחידה של אדם והוא נשאל אם מדובר במבצע העבירה, מכונה בלע"ז "show-up", והוא יוצר מניה וביה, גם ללא כוונת מכוון, מצב של "סימון מטרה". מכאן, שהליך של show-up יוצר חשש מובנה להשפעת הצגתה של התמונה (היחידה) על הליך הזיהוי, וזאת בין ביצירת הליך של שכנוע פנימי של העד כי החשוד (שתמונתו הוצגה לו) הוא מבצע העבירה, ובין בהסרת ספקות, שהיו קיימים בליבו של העד עובר לצפייה בתמונה.

25. לפיכך, הגם שלא נקבע בפסיקה כלל פסילה קטגורית של עדות זיהוי במסגרת show-up, כבר לפני שנים רבות הזהירה הפסיקה חזר והזהר, גם תוך התייחסות לפסיקה משווה, אודות הסכנה הטמונה בהשפעת תמונה יחידה שהוצגה לעד, עובר להליך הזיהוי, על שיקול דעתו במהלך הליך הזיהוי. כך, למשל, בע"פ 158/66 **בולקין נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד כ (4) 393 (1966), זיכה בית המשפט העליון נאשם ברצח, שהרשעתו בוססה על עדות של עד מזהה שהוצגה לו תמונת הנאשם (המערער דשם) בטרם זיהה אותו במסדר זיהוי חי. וכך קבע בית המשפט:

...מותר לאיש משטרה להציג בפני עד פוטנציאלי תמונתו של חשוד, בין שהחשוד כבר נעצר

ובין אם לאו. אך הוא ייטיב לעשות, אם יציג את תמונת החשוד בין תמונות אחרות, כדי להיווכח אם העד מסוגל לברור את תמונת החשוד מבין התמונות האחרות. אם איש המשטרה אינו נוהג כך אלא מציג בפני העד רק את תמונתו של החשוד, נפגם בכך באופן ממשי משקל הזיהוי... אם העד כבר זיהה את החשוד במסדר תמונות, יש להביא עובדה זו בחשבון בהערכת משקלו של זיהוי נוסף במסדר זיהוי חי, כי הרי העד אינו אלא חוזר על הזיהוי הראשון...

...עדות של זיהוי הנאשם מחוץ לבית-המשפט, אם במסדר תמונות ואם במסדר חי, לעולם אינה בלתי-קבילה, אך משקל העדות משתנה בהתאם לנסיבות, ותלוי קודם בכך אם היה בזיהוי תהליך של ברירה אמיתית, בלי שהעד הודרך במידה כלשהי באותו מסדר עצמו או במה שקדם לו. אם מראים לעד את תמונתו היחידה של החשוד, הרי שבכך נוצר ממילא חשש של הדרכה (ואין נפקה מינה אם לאיש המשרה, המציג את התמונה, היתה כוונת הדרכה או לא), ואותו חשש מפחית את משקלו של זיהוי שבא לאחר-מכן במסדר חי...

על-פי האמור ברור שמשקל העדות של לוי (העד המזהה דשם - ש.א.) לזיהוי המערער לוקה בפגם, שלכתחילה, בשלב המכריע, הראו לו רק את תמונת המערער, ועובדה זו היתה עלולה להשפיע על זיהוי המערער על-ידי לוי במסדר התמונות בערב וגם במסדר הזיהוי החי, שחשיבות שניהם נופלת ממילא מחשיבותו של השלב הראשון, בו היה כושר התרשמותו עדיין רענון, בלי שקדמו לו שלבי זיהוי אחרים (שם, בעמ' 401-402. ההדגשה הוספה. ר' גם ע"פ 648/77 קריב נ' מדינת ישראל, פ"ד לב (2) 729, 742; ע"פ 420/81 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד לו (2) 29, 38; ע"פ 347/88 דמיאניוק נ' מדינת ישראל, פ"ד מז (4) 353, 379).

26. המלומדים מנשה ועאסי, במאמרם הנ"ל, אף השוו הליך של show-up להליך זיהוי הנערך במהלך הדיון בבית המשפט, שכידוע הפסיקה קבעה שמשקלו אפסי (ר' ע"פ 648/77 הנ"ל, בעמ' 761); כלהלן:

היגיון הדברים מחייב שלא לייחס כל משקל לזיהוי חשוד על ידי עד במצב שבו העד מתבקש לזהות את החשוד (כשארין ביניהם היכרות מוקדמת) בפעם הראשונה בעמדו על דוכן העדים בבית המשפט, כש"מושא הזיהוי" מסומן מאליו ביושבו על ספסל הנאשמים (ולעתים כבול באזיקים ומוקף שוטרים). אותו היגיון נכון גם כשחוקר משטרה מראה לעד תמונה אחת של חשוד ושואל אותו אם "זה האיש" (show-up), שכן במצב כזה החשוד מוצג בפני העד כחשוד ודי בכך כדי לשחד את זיכרונו של העד ולהניעו לזהות דווקא את החשוד כאותו אדם שראה בעת ביצוע העבירה. כמו כן, הצגת חשוד/נאשם ביחידות בפני העד אינה מאפשרת להעמיד את זיכרונו של האחרון במבחן של ממש (ר' במאמרם הנ"ל, בעמ' 215. ר' גם בהערת השוליים מס' 27, שם, בה צוין, בין השאר, כי "מחקרים רבים הצביעו על כך שזיהוי על ידי הצבעה (show-ups) מוביל למספר גדול מאוד של זיהויים שגויים").

(2) הרשעה על סמך עדות יחידה:

27. עדותו של השוטר פבלובסקי היתה עדות יחידה, ולא הובאה לפני כל ראייה העשויה לתמוך בה. כאמור, הקסדה שהשליך החשוד במהלך המרדף לא נמצאה, וממילא לא הוגש לפני כל ממצא פורנזי העשוי לקשור את הנאשם לביצוע העבירות. בנוסף, גם לא נטען בבית המשפט שנעשה ניסיון כלשהו לאיכון הנאשם, חרף העובדה שבהודעת הנאשם נרשם מספר של טלפון נייד.

28. הגם שבמשפטנו אין מניעה מלהרשיע נאשם על סמך עדות יחידה, ההלכה הפסוקה קבעה כי בית משפט הדין בפלילים לא ירשיע אדם על סמך עדות יחידה אלא אם כן הזהיר את עצמו כי מדובר בעדות יחידה, שלגביה חייב בית המשפט להקפיד קפידה יתירה ולשאל את עצמו אם בנסיבות העניין אמנם אפשר לסמוך עליה ולהרשיע אדם על פיה (ר' ע"פ 56/52 ברנדויין נ' היועץ המשפטי, פ"ד ו 1284 (1952)).

29. מקובל לכנות חובה זו של בית המשפט "חובת האזהרה העצמית", והלכה היא כי חובת האזהרה העצמית איננה דרישה פורמאלית אלא דרישה מהותית. לפיכך, כאשר פרשת התביעה נסמכת על עדות יחידה, הכרעת הדין צריכה ליתן ביטוי ממשי ומנומק לבדיקה הקפדנית שנבדקה העדות היחידה על ידי בית המשפט בטרם בחר להסתמך עליה (ר' י' קדמי, **על הראיות** (מהדורה משולבת ומעודכנת, תש"ע-2009), חלק ראשון, בעמ' 472; ת"פ 9966-07-13 **מדינת ישראל נ' אצור** (2013), בפסקה 21 ואילך להכרעת הדין). מכאן, שבמקרה דנא יש לבחון באופן זהיר וקפדני אם די בעדותו של השוטר פבלובסקי, כפי שהיא הובאה לפניו, כדי להוכיח מעבר לספק סביר את זהותו של הנאשם כמבצע העבירות מושא כתב האישום.

(3) דין והכרעה - סיכום:

30. עסקינן, במקרה דנא, בתיק הנשען על עדות זיהוי יחידה. העד המזהה, השוטר פבלובסקי, ביצע מרדף אחרי חשוד, שנהג במהירות על קטנוע, בשעת בוקר מוקדמת מאוד (בשעה 05:23 לפי האמור בדו"ח ת/1). החשוד האמור חבש קסדה, והשוטר פבלובסקי הצליח לראות את פניו רק לאחר שהחשוד הסיר את הקסדה, במהלך הנסיעה, ולפני שהחשוד נעלם לו. מדובר אפוא, על פני הדברים, בזיהוי שנערך בנסיבות שאינן אידיאליות.

31. השוטר פבלובסקי לא הכיר את החשוד היכרות מוקדמת, וזיהה אותו כנאשם שלפניו רק לאחר שעיין במערכת המודיעינית של המשטרה, בה נרשם הנאשם, בצירוף תמונתו, כבעל הקטנוע. אמנם לא מדובר במקרה שבו שוטר הציג לעד-אזרח תמונה של חשוד, אלא במקרה שבו שוטר, שהוא עד לאירוע, עיין בעצמו בתמונה (יחידה) המצויה במאגר המודיעיני של המשטרה. ואולם, מבחינה מהותית אין כל הבדל.

32. רק לאחר שהשוטר פבלובסקי ראה את תמונת הנאשם במערכת המודיעינית של המשטרה הוא זיהה אותו כמבצע העבירה, כאשר מתוכן הדו"ח הראשון שערך (ר' בדו"ח ת/1, המצוטט בפסקה 6 דלעיל), עולה שהשוטר פבלובסקי כתב את הדו"ח רק לאחר שראה את תמונת הנאשם. עוד יש להעיר, בהקשר זה, כי מתוכן הדו"ח עולה לכאורה שתיאור החשוד ניתן לשוטר פבלובסקי בדיווח בקשר, כאשר תיאור הרוכב היה "**בעל מבנה גוף רזה שיער שחור וזקן**". ואולם, כפי שטענה ב"כ הנאשם בבקשתה להוספת טיעון (ר' בבקשות מס' 2 ומס' 4), לא ברור כיצד תיאור זה התקבל כאשר רק במהלך המרדף, אותו ביצע השוטר פבלובסקי, הסיר החשוד את הקסדה וחשף את שיער ראשו. אי בהירות זו תומכת אף היא בחשש שהדמות בתמונה, אותה ראה השוטר פבלובסקי לאחר מעשה, השפיעה בדיעבד על דרך תיאורו את החשוד.

33. השוטר פבלובסקי העיד לפניו לפי תומו, ואין כל מקום להטיל ספק בשכנועו הסובייקטיבי בדבר נכונות זיהויו של הנאשם. ואולם, נוכח התפתחות הליך הזיהוי במקרה דנא, כמפורט בהרחבה לעיל, לא

ניתן לשלול את האפשרות כי זיהויו של השוטר פבלובסקי את הנאשם כמבצע העבירות הושפע מהתמונה אותה ראה במערכת המודיעינית של המשטרה.

34. בהקשר אחרון זה יש להוסיף ולציין כי במהלך הדיון לפניי לא הוברר לגמרי ההיבט המודיעיני של

החקירה בתיק דנא. בדו"ח השני שערך ציין השוטר פבלובסקי כי הנאשם "**זוהה בוודאות ע"פ בדיקת מודיעין**" (ר' בדו"ח ת/2, המצוטט בפסקה 7 דלעיל), וכמעט שאין צריך לומר כי אם השוטר פבלובסקי נחשף לידיעה מודיעינית בעניין זיהויו של הנאשם כמבצע העבירות דנן הרי שיש בכך כדי לכרסם עוד באפשרות להסתמך על זיהויו. לא למותר להוסיף עוד, כי אף בעובדה המשתמעת, שלפיה לנאשם יש עבר פלילי, אין כדי להוות תמיכה ראייתית כלשהי בזיהויו כמבצע העבירות במקרה הקונקרטי בו עסקינן.

35. ודוק: אין כל פגם משפטי בניהול מערכת מודיעין משטרתית הכוללת תמונות, ובוודאי שהמשטרה

רשאית להשתמש, ככלי חקירתי, במערכת מודיעינית הכוללת תמונות של חשודים פוטנציאליים, בין שמדובר בחשודים בעלי עבר פלילי ובין שלא. ואולם, כלי חקירתי לחוד, והסתמכות על עדות לצורך הרשעה בהליך פלילי בבית המשפט לחוד. במה דברים אמורים. כלי חקירתי הוא כלי שנועד לעזור לחוקרי המשטרה בביצוען של חקירות פליליות, לרבות בבחירת כיווני החקירה, על מנת שבסופו של יום ייאספו ראיות שיש בהן כדי לאשש - או להפריך - את החשדות הראשוניים. יחד עם זאת, כלי חקירתי לא נועד, ומכל מקום אינו יכול לשמש, כתשתית ראייתית הולמת להרשעה בהליך משפטי בבית המשפט. פשיטא, כי ניתן להגיע חשודים ולחקור אותם על סמך זיהוי תמונתם היחידה במערכת המודיעינית המשטרתית. ואולם אם, בסופו של יום, זיהוי זה הוא הראייה היחידה שנאספה, אין די בו כדי לבסס הרשעה בפלילים.

36. עדותו של השוטר פבלובסקי היתה כאמור עדות יחידה. אכן, תיאורטית ניתן היה למצוא תימוכין

לחשדות נגד הנאשם בעצם העובדה שמדובר בעבירות שבוצעו באמצעות הקטנוע שבבעלותו. דא עקא, שבמקרה דנא העובדה שהנאשם הוא הבעלים של הקטנוע היא העובדה שהביאה ל"זיהום" הליך הזיהוי, ועל כן לא ניתן לראות בה משום חיזוק ראייתי לעדותו של השוטר פבלובסקי. לא מתקיימים אפוא, במקרה דנא, התנאים המאפשרים את הרשעתו של הנאשם על סמך עדות זיהוי יחידה.

37. בסיום הדברים לא למותר להעיר כי גרסתו של הנאשם - הן בחקירתו במשטרה והן בעדותו לפניי

- לא היתה גרסה נקייה מספקות, הגם שמדובר בגרסה אותה העלה הנאשם מיד בתחילת חקירתו. סיפורו של הנאשם אודות רכישת הקטנוע מתוך כוונה להשתמש בו רק לאחר שיקבל רישיון נהיגה אינה נקייה מספקות, וטענת הנאשם כי החנה את הקטנוע בסמוך למגורי סבו וסבתו ברמת-גן, הגם שהוא עצמו התגורר בתל-אביב, לא נתמכה בראייה חיצונית כלשהי וספק אם ההסבר שנתן לה הנאשם הוא מלא והגיבוי.

38. יחד עם זאת, נטל ההוכחה בפלילים מוטל על המאשימה. המאשימה היא זו שצריכה להוכיח את

אשמתו של הנאשם, מעבר לספק סביר, ולא הנאשם הוא זה שצריך להוכיח את חפותו; והכל כאמור בהוראות סעיף 34(א) לחוק העונשין. בנוסף, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי טענת הנאשם שלפיה הקטנוע נתפס על ידי המשטרה בירושלים בידי חשוד, טענה אותה העלה הנאשם במהלך עדותו לפניי, אומתה בדיעבד במסמכים שהוגשו לאחר מכן לתיק בית המשפט (ר' בפסקאות 17-18 דלעיל).

39. העולה מכל המקובץ הוא כי, בסופו של יום, נותר ספק בדבר זיהויו של הנאשם כמבצע העבירות שבביצוען הוא הואשם בכתב האישום. מספק זה זכאי הנאשם ליהנות.

אשר על כן החלטתי, כאמור ברישא להכרעת הדין, לזכות את הנאשם מהעבירות בהן הוא הואשם בכתב האישום.

ניתנה היום, יום שלישי י"ד שבט תשע"ה, 03 פברואר 2015, במעמד הצדדים.